

એક સંયુક્ત ગીત

પૂર્વભૂમિકા

અનિલ (૬-૧૦-૮૫ના દિવસે) અમરેલી આવ્યો, લગભગ વીસ વરસ પછી, અમે એક દિવસમાં વીસ વરસ પહેલાંના સમયને જીવવા બાથોડિયાં માર્યાં. રેલવે સ્ટેશન પાસે એક ઝાડ નીચે બાંકડો હતો ત્યાં અમે કાયમ બેસતા. બાંકડો ને ઝાડ અમારાં સુખ કરતાંય વધુ દુઃખનાં સાથી હતાં. વીસ વરસ પછી જોવા ગયા તો બાંકડાનું નામનિશાન નથી. ઝાડ સાવ સુકાઈ ગયું છે...

ભાવવિભોર અનિલે કહ્યું-આપણે એક સંયુક્ત ગીત લખ્યાને વીસ વરસ થવા આવ્યાં. એના ઉપલક્ષ્યમાં આ અધૂરું ગીત. લે, પૂરું કર.'

આજે આ ગીત પૂરું કર્યું. અગાઉ લખેલા સંયુક્ત ગીત 'ડેલીએથી પાછા મ વળજો, હો શ્યામ, મેં તો ઠાલાં દીધાં છે મારાં બારણાં' શ્રી હરીન્દ્ર દવેના સંપાદન તળે ચાલતા 'સમર્પણ'માં છપાયું હતું. આજે એ સામયિક 'નવનીત-સમર્પણ' બન્યું છે. ફેરફાર માત્ર આટલો જ થયો છે?

વીતેલાં વરસોએ મને થોડા રૂપેરી વાળની ભેટ આપી છે, લો, અમે આવી ગયા. મહાયાત્રાની તૈયારી કરો!" એ આદેશ કહેતા, કાનમાં ઝૂકેલા, કાનપટ્ટી પાસે સફેદ વાળ ઉગાડ્યા છે, ચશ્માંના ગ્લાસ જાડા બનાવ્યા છે, ઝીણીઝીણી અસંખ્ય મુગ્ધતાઓ છીનવી લીધી છે, જે કંઈ છીનવાઈ ગયું છે વીસ વરસોમાં તે માટે સમયને માફ કરી દેવાની વૃત્તિય જન્માવી છે. અનિલ ને રમેશની આંખો વચ્ચે મુંબઈ-અમરેલીનો પાંચસો માઈલનો પટ્ટો પાથરી દીધો છે.

અધૂરા ગીતને ટેકે વીસ વરસ પાછા પગે ચાલવાના મારા પ્રયત્નો દુઃખદ છતાં અનુભવ સુખદ રહ્યા...

શરૂઆતની ચાર લીટીઓ અનિલની, ત્યાર બાદ આગળ વધતી કડીઓ મને સૂઝી.

રમેશ પારેખ (તા. ૨૮-૧૧-'૮૫)

ચોકમાં જામ્યા રાસડે હું તો એટલું બધું ભાન રે ભૂલી ગઈ,
કે ફળિયે બાંધી ગાય અચાનક ઢોલનું ઝીણું ચામડું બની ગઈ.

ચાંચમાં જેટલું જળ સમાયું એટલું લઈ ચકલી ઊંડી ઝાડવે બેઠી જેમ,
રાસમાં જેટલી તાળિયું મળી એટલી લઈ હુંય રે છાની ઉંબરે બેઠી એમ.
તાળિયું કેવળ ખડનો પૂળો હોત તો છૂટી જાત હું એને છાપરે ફેંકી દઈ....

ગીત ગળામાં, પગમાં ઝાંઝર, રાતનો ગજર, ચોકમાં હજી રાસડે ઘૂમે ગામ,
પાંખ વિનાની ચકલી ઉપર કેટલા ઓરા, કેટલાં ઝાઝાં આભ તોળાતાં આમ!
ઢોલને ઝીણે ચામડે ચાંદો સાંભળી મારી કેટલી પૂનમ તોછડી તૂટી ગઈ...

અનિલ જોશી / રમેશ પારેખ

એક સવારે

એક સવારે ઝીણકી કીડી ઝાડવું તાણી ગઈ.
પાંદડાં જેવા પાંદડાંથીયે વાત અજાણી રઈ.

જંગલની ધૂળ બધી ધૂજી ઊઠીને ધૂજ્યા આવળછવાયા વળાંક રે
કાળા મંકોડાભરી ડાળખીની હાર્યે આખું જંગલ તાણાઈ ગયું ક્યાંક રે
ક્યાંકના દેશે પોગતાં મારી ભૂખરી વાણી ગઈ
એક સવારે ઝીણકી કીડી ઝાડવું તાણી ગઈ.

મૂળસોતાં ઊખડેલાં ઝાડવાંના ખાડામાં ખંખેર્યાં બીજ નથી ઊગતાં રે
ઝાડમાંથી લાકડું બનેલી અહલ્યા સુધી વનવાસી હાથ નથી પૂગતા રે
શબ્દોની જુવાર વાવતાં તડતડ ધાણી થઈ
એક સવારે ઝીણકી કીડી ઝાડવું તાણી ગઈ.

એક સાંજે

મારી છત્રીનો કાગડો
કાઉકાઉકાઉ બોલી ઊઠ્યો.
પીપળા જેવો હું
ધૂજી ગયો.
મહેમાન થઈને ચાંદરણું આવ્યું
બેઠું
સરક્યું
ને ચાલ્યું.
હું એકલો પડી ગયો.
હું ખોટો પડું એટલી હદ સુધી
સાચું બોલતો થઈ ગયો.
હવે હું દીવો નથી.
પણ દીવો સળગાવતાં ઠરી ગયેલી
દીવાસળીની ટોચ ઉપર પડેલું અંધારું છું.
હવે હું ઈસુ નથી
પણ કોંસ છું
જેના પર માણસજાત
પોતાની તમામ ભૂલો ટિંગાડી શકે છે.

એટલી મારી ભૂલ છે!

અમારા ભાગમાં એલચીનાં ઝાડ છે.
આરસના પહાડ છે
ઊંચા ઊંચા તાડ છે
એમાં તારો ભાગ છે
મેં બોલાવી કેમ નો આવી?
એટલી તારી ભૂલ છે.

અમારા ભાગમાં મારગની ધૂળ છે.
બાવળના શૂળ છે
આભલગાં મૂળ છે
એમાં તારો ભાગ છે
મેં બોલાવી કેમ નો આવી?
એટલી તારી ભૂલ છે.

કેસરનાં ખેતર

બોલતાં તેતર
કાબરની ચાંચમાં બોલતી સીમ છે.
ઉગમણી દીમ છે
લીધેલાં નીમ છે
એમાં તારો ભાગ છે
મેં બોલાવી કેમ નો આવી?
એટલી તારી ભૂલ છે.

અમારા ભાગમાં ડુંગરનાં મૌન છે.
કપાયેલા ફેન છે
એમાં તારો ભાગ છે
મેં બોલાવી સાદ પાડીને
એટલી મારી ભૂલ છે.

કન્યાવિદાય

સમી સાંજનો ઢોલ ઢબૂકતો જાન ઊઘલતી મ્હાલે.
કેસરિયાળો સાફો ઘરનું ફળિયું લઈને ચાલે.

પાદર બેસી ફફડી ઊઠતી ઘરચોળાની ભાત.
ડૂસકે ડૂસકે હડસેલાતી બાળપણની વાત.
પૈડું સીંચતાં રસ્તો આખો કોલાહલમાં ખૂંપે.
શૈશવથી ચીતરેલી શેરી સૂનકારમાં ડૂબે.

જાન વળાવી પાછો વળતો દીવડો થરથર કંપે.
ખડકી પાસે ઊભો રહીને અજવાળાને ઝંખે.
સમી સાંજનો ઢોલ ઢબૂકતો જાન ઊઘલતી મ્હાલે.
કેસરિયાળો સાફો ઘરનું ફળિયું લઈને ચાલે.

કદાચ

આભ-ઊડતી
કુંજડીઓની કતાર
ગણવા સમી જિંદગી
નહીં ખૂટે તો?

ઘરને ઉંબર
ઢળી પડેલા
સમી સાંજને તડકે
મારું ઝળહળ ઘર ને નેવાં,
ને -

અવરજવરતી કીડીઓની લંગાર
જોઈને
અગનથાંભલી
જઉં બાથમાં લેવા
કદાચ
મારી પરિસ્થિતિની અગનથાંભલી
તડક દઈને નહીં તૂટે તો?

આભ-ઊડતી
કુંજડીઓની કતાર
ગણવા સમી જિંદગી
નહીં ખૂટે તો?

કષ્ણિલવસ્તુ

અચાનક કરમદીના ઢૂવા માથે તર્કાપત્તિ પડી
ઢોંગ ઘતૂરા કરતી ભોળી સમજણને હું જડી

ઘરવખરીમાં હું જ હતી ને લઈને ઊપડ્યું ગાડું
ઘર વગરના ઘરની સામે ઊભો રે ઘરફાડુ
હડિયું જેની ટેવ હતી ઈ જરૂર ના કોઈ ખસ્યું
વસ્તુ પાછળ આણોસરું રે જૂરે કષ્ણિલવસ્તુ

એક વાહાના બોખાથી લઈ સાઠ વરસના બોખા
દાંત ઉપર પૃથ્વી ઊચકવા નીકળ્યાં ખાલી ખોખાં
ઢાંઢા જેવડા થઈને સાજણ મચ્છર માફક મર્યા?
રોગ તમારા અવયવ જેવા અહીં ભોગવ્યા કર્યા?

ઘરમાં હતી એક રંગોળી ઈ સંજવારીમાં ગઈ?
સાવરણીની સળીઓમાંથી આપણી સળી કઈ?
ફૂંકથી જે ન ઊડી શકે ઈ વાચા જેવી ધૂળ?
પેટછૂટી દીકરીની માફક નીકળી છોડી કુળ?

કોકવાર તો ખોટું બોલો મોહન બકરીવાલા!
વાચામાં વીંઝાઈ રહ્યા છે જીવસોંસરા ભાલા.
દીકરી જેવું જ્ઞાન હવે તો ધીમે ધીમે ખસતું
શબ્દ વસે છે માત્ર વસ્તુમાં કોઈ બીજું નૈ વસતું

પથ્થરમાંથી છૂટા કરીએ ભાર અને હળવાશ
ઝંકાર ને ઓડકારમાં ઊતરતી સરખાશ
અંધકારના પડછાયાને ગેરસમજથી સમજો
જેવા ગમતા રામ સીતાને એવા સૌને ગમજો.

કવિ આદિલ મન્સૂરી સાથે ટેલિફોન ટોક

હલ્લો, હલ્લો, હાય...

પછી આદિલજી બોલિયા તને સાંભરે રે!

હા જી કર્ણાવતીની પ્રીત મને કેમ વીસરે રે!

આપણ બે રઘ્વા સાથ રે તને સાંભરે રે!

હા જી માણેકચોકનાં ગીત મને કેમ વીસરે રે!

સાબરમતીમાં નીર નહીં તને સાંભરે રે!

હા જી આપણ ડૂબકીમાર મને કેમ વીસરે રે!

રેમઠ કૃતિનો છાક રે તને સાંભરે રે!

હા જી લા.ઠા.નો લાઠીમાર મને કેમ વીસરે રે!

ઈલિયટ રિલ્કે બોદલેર તને સાંભરે રે!

હા જી વીરક્ષેત્ર વડોદરું કેમ વીસરે રે!

દીવાને દિલ કે બ્લોત લહેર તને સાંભરે રે!

હા જી બાપુ કહે તે ખરું મને કેમ વીસરે રે.

બુધસભાનો લય હજી તને સાંભરે રે!

હા જી બચુભાઈની ધાક મને કેમ વીસરે રે!

ચિન્તુ મોદીનું ઘર હજી તને સાંભરે રે!

હાજી ચાકચૂર્યનો બહુ છાક મને કેમ વીસરે રે!

મણિયો સિતાંશુ આવતા તને સાંભરે રે!

હાજી દ્વારિકાની બાથંબાથ મને કેમ વીસરે રે!

મનોજ જૂનાગઢથી આવતો તને સાંભરે રે!

હાજી રાવજીને પાપડ ભાવતા મને કેમ વીસરે રે!

કવિ છગન શાકમારકીટમાં

એક સવારે થેલી લઈને છગનો નીકળ્યો બહાર રે...
પંદર કિલો સૂરણ લીધું, આઠ કિલો જુવાર રે...
મારકીટેથી પાછા વળતાં ચંપલપટ્ટી તૂટે રે...
મોચી-દર્શન પ્યાસી અજિયાં, મારગડો ના ખૂટે રે...
દશે દિશાથી હોર્ન વાગતાં વાહન સઘળાં થંભે રે...
ટ્રાફિક જામનું કારણ થઈને છગન પડ્યો ખોરંભે રે...
અગડું બગડું ચાલ ચાલતો ટ્રાફિકના હડસેલે રે...
ટેલિફોનના વાયરછાંચે પોરો ખાવા બેસે રે...
થેલી મૂકી, ચશ્માં લૂછ્યાં, કરી ચૂંચરી આંખ રે...
વૃક્ષ વગરના ગામે જાણે ખગની ફફડે પાંખ રે...
પવન હલાવે કાગળિયાં એમ છગન હલાવે પગ રે...
સૂરણસોતી થેલી ઊંચકી ચાલ્યો ડગડગ માર્ગે રે...
એક હાથમાં થેલી સોહે બીજા હાથમાં આંટો રે...
ઊભી બજારે છગનો જાણે હોય વજનનો કાંટો રે...
છગન પગરખાં ઘસડી ચાલે, લોક મળે તે પૂછે રે...
'કેમ છગનિયા, પરસેવો નીતરે છે તારી મૂછે રે'...
છગન ખભાથી પરસેવો લૂછીને આગળ ચાલે રે...
તરબૂચવાળો બરકે : 'લઈ જા, પૈસા આપજે કાલે રે'...
એવામાં એક કૂતરું દોડ્યું, છગન ભયો લાચાર રે...
લોક શિખામણ દેવા દોડ્યા : આનો એક ઉપચાર રે...
કૂતરું મળતાં શાણા થઈને પકડી લેવી ચૂપ રે...
'હૈડ' કહેતાં જે ખસે નહીં ઈ કૂતરું જોખમરૂપ રે...
ઊંટ ઉપર છેલ્લા તરણા શી મળી શિખામણ ભારે રે...
ઑબ્જેક્ટિવલી ભઙંગ દઈને પડ્યો છગન બજારે રે...
છગન કહે : 'હું લોસ્ટ પ્રોપર્ટી જેમ પડ્યો સરનામે રે...
ખાતરી આપી કોઈ ન આવ્યું લેવા મને ગોદામે રે'.....

આ અમથા ઊડતા પતંગિયાનો નહીં હવાને ભાર રે...
સૂરણગાંઠ્યું ભેગી કરીને મેં સરજ્યો સંસાર રે...

છગનભારથી છગન પડે તો એમાં કોનો વાંક રે...
શબ્દોના તાંદુલ ખંખેરી બની જાઉં અવાક રે...

કવિ છગનપુરાણ

ભરઉનાળે છગન નીકળ્યો મકાન ખોળવા નાનું રે...
ખાંખાંખોળા કરતાં કરતાં હાથમાં આવ્યું છાણું રે

ઓનરશિપમાં આભ મળ્યું ને લીઝ ઉપર આ દર્યો રે
સુકલકડી કાયાનો ભાડૂત કેટલા ઘરમાં ફર્યો રે

છગન કહે : મને નગદ સાચથી ઓછું કંઈ ના ચાલે રે
ભાડૂતી સાચકનાં કટપીસ સેન્ટર ખૂલશે કાલે રે

સાચની ફેરી કરતો નીકળે ઊગતી પૂનમ રાતે રે
ચંદ્રભરેલી થાળી લઈને ભટકે માનવજાતે રે

ગીતવલૂરી ટાણે છગનો કૃમિકુઠારસ પીતો રે
તાવડી ઉપર રાઈની માફક તતડે એનાં અતીતો રે

છગન-મિત્રવર્તુળ છગનને ઓબ્જેક્ટિવલી નીરખે રે
ગામ આખાનું જોણક થઈને રહ્યો છગનિયો હરખે રે

છગન કહે : હું રહ્યો ફેરિયો પગ વાળી નહીં બેસું રે
કાળમીઠ ખડકોના વનમાં ભટકું લઈ હલેસું રે

વાટ જોઈને શબરી થાકી આંખ્યું લઈ ઉછીની રે
સહરા ઉપર ઊડતી ચકલી મૃગજળ છાંટે ભીની રે

છગન-મિત્રવર્તુળ વદે : આ કમઅક્કલ છે બગલો રે
ગામ આખાના ઉંબરા ભાંગે નહીં કોઈનો સગલો રે

ષષ્ટીપૂર્તિના કોઈ પ્રસંગે છગન કહે : 'નહીં આવું રે'
છગન માટે વેણ નાખીને પાછળથી પસ્તાવું રે?

છગન વિહરતો જાણે કોઈએ ઢીંચણિયું ધકેલ્યું રે
પૂંઠે પેટ્રોલ મૂકી કોણે કૂતરું છૂટું મેલ્યું રે?

લોક કહે : તું એડજસ્ટ થઈ જા! મળશે મોટાં માન રે
તારા પ્રોબ્લેમ સોલ્વ થશે આંગણિયે ઊભશે વાન રે

સારસ્વતોની વચ્ચે છગનો બાઘા જેવો લાગે રે
કવિતા વાંચી ઊભી પૂંછડિયે લાગ જોઈને ભાગે રે

ગુણવંતી ગુજરાતે ઊતર્યાં સારસ્વતનાં ટોળાં રે

એકબીજાનો વાહો કરતાં માથે આવ્યાં ધોળાં રે
છગન કહે : ટાવરના કાંટે ચકલી માળો બાંધે રે
વેરણછેરણ તણખલાં ક્રિયા સગપણથી કોઈ સાંધે રે?
પાર્ષદ કલ્પ્ય વિકસ્યું એવું મહાદેવ રખડે રેઢા રે
લૂ ઝરતી વેળાના ખેડૂત કપાસિયે જઈ બેઠા રે
જળજગ એવો બેઠો કે ના ઓળખિયાં અપમાન રે
ગામઉધારી વધી ગઈ તો કરાવિયાં સન્માન રે
છગનકથા જે ભલા ભાવથી સાંભળશે નરનાર રે
વિફળતાના ફળની સાથે ફળશે મંગળવાર રે

કવિ વિનાનું ગામ

પહાડ ફરીને પાછા વળતા ખાડ મૂકીને આવ્યા
પરોઢનું ઝાંખું અજવાળું ખાલી હાથે લાવ્યા
કુંજડીઓના હારબંધ ટહુકાની બારી ખુલ્લી
સૂર્ય ડોકિયું તાણે ત્યાં તો ઝળહળ ઝાકળ ઝૂલી
અંધકારનો ભણકારો થઈ ભમરો ફોરમ દોરે
સવારના ચહેરા પર બેસી અજવાળાને કોરે
કોરાતે અજવાળે ઊભાં રહીને પર્વત કાંખે
ખોબે ખોબે ધુમ્મસ પીધું પતંગિયાની પાંખે
ધુમ્મસ પીને ઝાંખી પાંખી એકલતાને ટેકે
ઢાળ ઊતરી ઊભાં આવીને પલાશવનની મહેકે
પલાશવન તો જાય દોડતું ક્યાંય લગી હરણોમાં
પર્વત આખો થાકે મહારાં થંભેલાં ચરણોમાં
મનમાં એવું થાય કે પૂણું હાડ મૂકી સૂમસામ
અવાજના જંગલમાં ભટકે કવિ વિનાનું ગામ.

કવિનું અકાળે મૃત્યુ

સમુદ્રના ખારા પવનથી
ચિક્કાર ભરેલા દીવાનખાનામાં
પિયાનોની કાળી અને ધોળી ચાલનાં પગથિયાં ઊતરતી
પીળી આંગળીઓ એકાએક અટકી પડી.

કાનમાં સન્નાટો ભરાઈ ગયો
અમે બે મિનિટની દાબડીમાં
મૌન ગોઠવીને ઊભા રહ્યાં.

પણ શબ્દ સરોવરના હંસ!
તમે ક્યાં ચાલ્યા? બેસો. બેસો.

આ તો રાજાબાઈ ટાવરના કાંટા ઉપર
કબૂતર બેઠું ને સાડા પાંચ વાગ્યા.

કાગળિયાનો વાણિયો રાખે મૂછ

કાગળિયાનો વાણિયો રાખે મૂછ, ઘણી ખમ્મા!

ઘડીક નીચી

ઘડીક ઊંચી

હોઠની જાણે પૂછ! ઘણી ખમ્મા!

મરદમુછાળાની વસ્તીમાં કીડીબાઈ અરીસાની પાસે જઈ ઊભાં,
અરીસામાં કીડીનો ચહેરો દેખાય નહીં જોઈ રહ્યા એકલા લખુભા.

પાણીદાર ભાયડો તો પાદરનો વડલો

એની પાસે અનિલ જોશી તુચ્છ, ઘણી ખમ્મા!

કાગળિયાનો વાણિયો રાખે મૂછ, ઘણી ખમ્મા!

ઘડીક નીચી

ઘડીક ઊંચી

હોઠની જાણે પૂછ! ઘણી ખમ્મા!

નબળો માટી એની બૈરી પર શૂરો છે ચીંટિયા ભરવાનું નહીં ચૂકે,
ચુંબન જાણે કે શાકભાજી ન હોય એમ તલવારકટ મૂછ સ્હેજ ઝૂકે.
મૂછ વિશે પૂછપરછ કરવી જો હોય તો

મકાંઈના ડોડાને પૂછ, ઘણી ખમ્મા!

કાગળિયાનો વાણિયો રાખે મૂછ, ઘણી ખમ્મા!

ઘડીક નીચી

ઘડીક ઊંચી

હોઠની જાણે પૂછ! ઘણી ખમ્મા!

મુછાળા ભાયડાઓ મૂછ ઉપર તાવ દઈ ફરતા ને પડકારા ફેંકતા,
ઘાસલેટ છાંટીને બાયડી બાળ્યા પછી મોરલાની જેમ સહુ મ્હેકતા.

ખોરડાની ખાનદાની ખંડેર સમી,

પણ વાળના જથ્થામાં સબકુછ!

કાગળિયાનો વાણિયો રાખે મૂછ, ઘણી ખમ્મા!

ઘણી ખમ્મા!

ઘડીક નીચી

ઘડીક ઊંચી

હોઠની જાણે પૂછ! ઘણી ખમ્મા!

અગ્નિની મૂછ ઘીના દીવાની વાટ, જુઓ ઠાકોરજી મૂછમાં હસે છે,
અગરબત્તી ધુમાડે તાવ દઈ પૂછે છે: શ્રીકૃષ્ણમાં પાણી વસે છે?

જંગલ આખામાં ગુલમ્હોરનો વટ પડે

આપે છે છાંયડાનો ગુચ્છ, ઘણી ખમ્મા!

કાગળિયાનો વાણિયો રાખે મૂછ, ઘણી ખમ્મા!

ઘડીક નીચી

ઘડીક ઊંચી

હોઠની જાણે પૂછ! ઘણી ખમ્મા!

જૂન, ૨૦૧૨

કાચો કુંવારો એક છોકરો

ઐ કાચો કુંવારો એક છોકરો હતો ને એક છોકરી હતી
ને વાત ચાલી એવી તો ભાઈ ચાલી!
ઐ દરિયા ઉપર ઓલ્યા સપ્તર્ષિ જેમ સાત મચ્છર ઊડ્યા
ને જાત મહાલી એવી તો ભાઈ મહાલી!
ઐ કાચો કુંવારો...

નાના હતા ને તેં ખાટલા ટપ્પા ને પછી ઉંબરા ટપ્પા
ને પછી દરિયો ટપ્પા તો ભાઈ ગલદા થયા ને પછી
જૂનું મકાન કર્યું ખાલી એવું તો ભાઈ ખાલી!
ઐ કાચો કુંવારો...

પછી ભમ્મરિયા ઘૂનામાં ન્હાવા પડ્યાં,
પછી પાણીનો રંગ મને લાગી ગિયો,
પછી દોરી ઉપર ભીના લૂગડાની જેમ
મને સૂકવી દીધો સાવ સૂકવી દીધો.

પછી હરિયાની ઓસરીમાં પીંજારો બેઠો,
ને રૂથી ભરાઈ જતો કોરા આકાશમાં
સૂરજનો સાવ ઝીણો તણખો પડ્યો ને
આગ લાગી, એવી તો ભાઈ, લાગી!
ઐ કાચો કુંવારો એક છોકરો હતો ને એક છોકરી હતી
ને વાત ચાલી એવી તો ભાઈ ચાલી.

કાને અથડાતી વાતચીત (ભાષા : એક ડોળિયું)

ફાઇન ચા છે નૈ? નાર્યેના ઊનું પાણી છે પાણી નકરું જળ
મોળુંફક - તૂ તૂ તૂ તૂ તૂ તારા... એરઇન્ડિયાની સર્વિસનો ધડો
જ ક્યાં છે? કુર્સી કી પેટી બાંધ કે રખિયે, લેટેસ્ટ મોડલ
હતું પાણ હાલ્યું નહીં, ખટારો વી વિલ રિચ હીથ્રો આફ્ટર
ફોર, મુઝે લંડન કી વેધર અચ્છી નહીં લગતી એવા
વેડિમી વલના મનુષ્યલુ બયટકું રાલેરું... લંડનલો ભારી
વર્ષમું કુરુસ્સુંદિ, ઇક્કડા ભોજનમું ચેસિનચો કડુપુલો
ઇબંદિ અગુનુ. એરઇન્ડિયા વારી સેવા બાગા લેદુ

લેસ્ટરનકુ વેલ્લી વિશ્રાંતિ તિસિકોટાનું રોંઢાટાણું થૈ
ગ્યું. છાશ મળે તો ટેશડો પડે. પ્લીઝ લિસન, પાસપોર્ટ
પાઉચમાં છે ને? બેગમાં છે. બેગમાં નથી. તારી પર્સમાં
જો. પર્સમાં હોય તો પૂછું શું કામ? સાવ વેતા વિનાની
પાઉન્ડ તો છે ને? હા છે. તૂ તૂ તૂ તૂ તૂ તારા કોક પીવું છે?
સાવ ઇડિયટ છે. હમ પાકિસ્તાન પર સે ઉડ ચૂકે હૈં
કૃપયા ધૂમ્રપાન મત કીજિયે. ટર્ણ ટિફ્ટિંગ ટર્ણ પ્લીઝ
વોટર, પ્લીઝ કોક ખોટે સિક્કને કહા: 'ચાય' એ સાંભળ્યું?
વીમેસને છી કરવું છે

હાક છી... હાક છી

છાશ મળે તો ટેશડો પડે. પ્લીઝ લિસન, પાસપોર્ટ
પાઉચમાં છે ને? બેગમાં છે. બેગમાં નથી. તારી પર્સમાં
જો. પર્સમાં હોય તો પૂછું શું કામ? સાવ વેતા વિનાની
પાઉન્ડ તો છે ને? હા છે. તૂ તૂ તૂ તૂ તૂ તારા કોક પીવું છે?
સાવ ઇડિયટ છે. હમ પાકિસ્તાન પર સે ઉડ ચૂકે હૈં
કૃપયા ધૂમ્રપાન મત કીજિયે. ટર્ણ ટિફ્ટિંગ ટર્ણ પ્લીઝ
વોટર, પ્લીઝ કોક ખોટે સિક્કને કહા: 'ચાય' એ સાંભળ્યું?
વીમેસને છી કરવું છે

હાક છી... હાક છી

કોડોપાઇરિન છે? કાલ્ય બપોરનો ઝીણો ઝીણો
તાવ છે. શ્રીરામદૂતાય હનુમંતાય મહાપ્રાણાય
મહાબલાય નમો નમઃ સર્વે સંતુ નિરામયા પિઝા છે?
ન્યુયોર્ક આવતાં હુધીમાં ટાંટિયા થાંભલો થઈ જાહે.
લંડન આવે તો પગ મોકળો કરું. ટુચકી વૈદનો

કાઢો પીઉં છું કંઈ ફેર નથી. ઉંમર થઈ. શાંતાબેન
 મોરારિબાપુની કથામાં મળ્યાં હતાં કેતાં'તાં કે આજી
 ફેરે અથાણામાં કંઈ ભલી વાર નથી. મેં તો ગોળ કેરી
 ગૂંદા સિવાય કંઈ કર્યું જ નથી. તમારા ભાઈને બૌ
 ભાવે વીમેસને કેજીમાં વેકેસન છે. અબ હમ બર્લિન
 પર સે ઉડ રહે હૈ. બર્લિન બૌ ફાઈન છે હો. જો જો.
 કીડી જેવડી મોટરું લાગે છે. નરસિંહરાવને ક્યાં વાંધો છે?
 ઈન્ડિયામાં પ્રાઈવેટાઈઝન વિના ઉદ્ધાર નથી. મનમોહનસિંહ દાદુ છે
 દાદુ. તૂ તૂ તૂ તૂ તૂ તારા બેવર્લી હિલ્સમાં માઈકલ
 જેક્સનના ઘરની પડખે જ અમારા ગોમના પટેલની
 મોટેલ છે, પણ ઈમાં તું કાં નાચ્ય? મેં તો યાર બહોત
 બોર હો ગયા. મોરારજી દેસાઈ સેન્યુરી મારશે જ. લાગી
 બીટ? અબ હમ થોડી હી દેર મેં હીશ્રો ઍરપોર્ટ પર
 ઉતરેંગે, કુર્તી કી પટ્ટી બાંધ કે રખિયે. કૃપયા
 ધૂમ્રપાન ન કરે. ધૂમધૂમધૂમ શાંતિ શાંતિ ઝરમર
 આવ્યું. લંડન આઈનું એલપોર્ટ પર કાલુકાકા
 લેવા આવસે... બકુબેન વાવા પેલછે. અબ હમ
 થોડી હી દેર મેં હીશ્રો પર ઉતરેંગે. ઘરરરરરરઘર.